

Debreceni Ítéltábla

Pkf.I.20.133/2026/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Barbalics István ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a K.-é Dr. Sz. J. elnök által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 8.Pk.21.497/2025/10. számú végzése ellen a kérelmező részéről 11. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helyben hagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára legkésőbb a végzés meghozatalától számított 60 (hatvan) napon belül 45 378 (negyvenötezer-háromszázhetvennyolc) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket, amelynek során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

E végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a kérelmező jogutódként peres fél a jogelődje által a Sz.-i Városi Bíróságon 1.Pk.51.7../2005. számon előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult, jelenleg – többszöri áttételt, kijelölést, egyesítést és többszöri felfüggesztést követően – a Sz.-i (helyesen: K.-i) Járásbíróságon 1.P.20.2../2025. számon folyamatban lévő perben (a továbbiakban: alapügy). A kérelmező a 2016. május 24-én elhunyt jogelődjének $\frac{1}{2}$ arányban örököse.

[2] A kérelmező a megváltoztatott kérelmében 2 978 400 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet az alapügy 2025. november 4-ig tartó időtartamára. A másodfokú eljárás szempontjából jelentőséggel bíró hivatkozása szerint jogutódként is megilleti a jogelődjének a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 7. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján járó vagyoni elégtétel egésze.

[3] A kérelmezett az elleniratában kérte a kérelem elutasítását. A több időtartam levonására irányuló védekezése mellett arra is hivatkozott, hogy a kérelmező csak az örökrészének megfelelően, azaz $\frac{1}{2}$ arányban jogosult a jogelődje jogán érvényesített vagyoni elégtételre.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzéssel kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 1 466 200 Ft vagyoni elégtételt és 36 554 Ft „perköltséget”, amelyet meghaladóan elutasította a kérelmet. Kötelezte a kérelmezőt 45 645 Ft illeték megfizetésére és megállapította, hogy 43 855 Ft eljárás illeték az állam terhén marad.

[5] A végzés indokolásában részletezettek szerint a kérelmezett alaptalanul kérte egyes időtartamok levonását, azonban részben helytállóan kifogásolta a kérelmezőt a jogutódi minőségében megillető vagyoni elégtétel összegét. Ezzel összefüggésben idézte a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.149/2025/2. és Pkf.I.20.313/2025/2. számú döntéseit, amelyek értelmében jelentősége van, hogy a kérelmező $\frac{1}{2}$ arányban vált jogutóddá. Ezért a 2005. június 16-tól a perbeli jogutódlás jogerős megállapításáig, 2025. október 16-ig eltelt 7428 napra a felmerülő vagyoni elégtétel fele illeti meg, míg a fennmaradó 19 napra – saját jogán – teljes egészében jogosult arra. Ezért a 7428 napra járó 2 971 200 Ft fele, azaz 1 485 600 Ft, a saját jogán pedig 19 napra 7600 Ft, összesen 1 466 200 Ft megfizetésére kötelezte a kérelmezettet.

[6] Az ebből adódó pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel rendelkezett a „perköltség” és a meg nem fizetett eljárás illeték viseléséről.

[7] A kérelmező a fellebbezésben kérte a végzés részbeni megváltoztatását és a vagyoni elégtétel 2 978 800 Ft-ra történő felemelését, valamint a kérelmezett további 37 931 Ft első- és ugyanilyen összegű másodfokú költségében való marasztalását, továbbá a mentesítését az illetékfizetés alól. Hivatkozása szerint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) következetes gyakorlata szerint a jogutódokat az eljárás kezdő időpontjától az EJEB-eljárás kezdő időpontjáig terjedő időtartamra megilleti a kompenzáció. Az EJEB – a Pócza és társai vs. Magyarország ügyben hozott 13353/21. számú és a felszámolás alá került Radius-Hungaricus Rt. ügyében meghozott határozatok szerint – a hazai bírósági eljárásokban megtörtént jogutódlás esetén mindenkor és minden örökösnek elismeri a teljes bírósági eljárási szakaszra a jogelőd jogán a jogosultságát a többi peres félnek megítélt kártérítési összeggel azonos mértékben, a jogutódok számától függetlenül. A hazai jogi szabályozás is összhangban áll ezzel a gyakorlattal. A perrendi szabályok szerint a jogutód a jogelődjének a helyébe lép. Ez azt jelenti, hogy a kérelmező – jogelődje jogán és a halál pillanatában, anyagi jogi jogutódlással, majd perbeli jogutódlással – az alapper felperese. A jogutódot eljárásjogi szempontból úgy kell tekinteni, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, amiből az is következik, hogy a jogfolytonosnak minősülő jogutódot megilleti a vagyoni elégtétel iránti követelés egésze. A Pevtv. sem tartalmaz olyan megszorító, korlátozó rendelkezést, amely szerint jogutódlás esetén, amennyiben nem egy jogutód lép a jogelőd helyébe, akkor több jogutód vagyoni elégtételhez való joga csökkent vagy hogy az alapügyet a jogutódlás szempontjából fel kellene osztani. A perjogi jogutódlás megállapításával a kérelmező jelenleg is felperese a folyamatban lévő alapügynek. Ennek megfelelően mint alapjogi sérelemnek az áldozata, a vagyoni elégtételre jogosult. A Kúria Pfv.III.21.108/2016/9. számú precedensképes ítéletének és az Alkotmánybíróság 23/2018 (XII.28.) AB határozatának a felhívásával kiemelte, hogy ezen alanyi joga korlátozásának

törvényi alapja nincs, az elsőfokú bíróság jogértelmezése törvény- és alaptörvény-ellenes is. Az EJEK joggyakorlatában sincsenek olyan ítéletek, amelyek ezt a joggyakorlatot igazolnák.

[8] A kérelmezett a fellebbezésre tett észrevételében kérte az elsőfokú bíróság végzésének indokai alapján történő helybenhagyását. Álláspontja szerint a jogutódok perbelépésével a „kártalanítás” összege nem többszöröződik, az EJEK pedig nem foglalt állást ebben a jogkérdésben.

[9] A fellebbezés megalapozatlan.

[10] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelmezettet 1 466 200 Ft vagyoni elégtétel és 36 554 Ft eljárási költség erejéig marasztaló rendelkezéseit.

[11] Az ítéltábla a fellebbezés alapját képező, a jogutódlásnak a vagyoni elégtételösszegezésére kiható értelmezését illetően pedig egyetértett az elsőfokú végzés indokaival, ezért csak a fellebbezésben foglaltak miatt utal az alábbiakra.

[12] Elöljáróban azt szükséges rögzíteni, hogy a kérelmező az elsőfokú eljárásban kért 2 978 400 Ft (8. sorszámú irat 11. oldal) helyett a fellebbezésben 2 978 800 Ft-ra kérte felemelni a kérelmezett marasztalását, amely kérelemváltoztatás a másodfokú eljárásban nem volt megengedett a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Pp.) 373. §-ának (1) bekezdése alapján.

[13] A fellebbezés érdemét illetően pedig az ítéltábla már számos alkalommal foglalkozott a vagyoni elégtételhez való jogosultsággal és az ahhoz kapcsolódó jogutódlással. Ennek kapcsán következetes és állandó értelmezést alkalmazott, az általa kialakított gyakorlat pedig már választ adott arra a kérdésre, hogy többes eljárási jogutódlás esetén a jogelődöt a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. §-ának (2) bekezdése alapján megillető napi 400 Ft vagyoni elégtétel a jogutódokat a perbelépésük időpontjáig összesen illeti-e meg vagy ezt az összeget már erre az időszakra is személyenként külön követelhetik, meg többszörözve ezzel a jogelődjük jogán járó vagyoni elégtétel mértékét.

[14] Mivel a Pp. a jogutódlás tekintetében semmilyen szabályt nem tartalmaz, e kérdés megválaszolása során az Alaptörvény 28. cikkéből és a Pp. 9. §-ának (4) bekezdése folytán megfelelően alkalmazandó Pp. Preambulumából kellett kiindulni, amely a magánjogi jogviták tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezésére és az anyagi jogok hatékony érvényre juttatására irányul. Kiemelten kellett értékelni továbbá, hogy a jogalkotó a vagyoni elégtételt az igazságszolgáltatási tevékenység hatékonyságának ösztönzése és a polgári peres eljárások elhúzódásával szembeni hatékony jogorvoslat megteremtése céljából vezette be és egy olyan modellt alkotott, amely számszerűsíthetően az eljárás időtartamához és a jogosultak perbeli részvételéhez kapcsolta annak mértékét.

[15] E jogelvek alapján nem lehetett eltérni attól a jogi állásponttól, amelyet az ítéltábla egyebek mellett az elsőfokú végzésben felhívott határozataiban is elfoglalt. A többes jogutódoknak az eljárás észszerű időn belüli befejezéshez való joga a saját személyükben csak akkortól sérülhetett, amikor a perbe – a jogutódlás jogerős megállapítása folytán – félként beléptek, ezt megelőzően csak a jogelődjük perbeli részvétele alapján jogosultak vagyoni elégtételre. Az alapjogi sérelem ugyan nem osztható, azonban ezt a sérelmet a perbelépésükig nem a jogutódok, hanem a jogelőd szenvedte el, azaz erre az időre nem a saját, hanem a jogelőd jogsérelmét kell kompenzálni, amelynek mértékét a Korm. rendelet napi 400 Ft-ban határozta meg, nem pedig a napi 400 Ft-nak és a jogutódok számának szorzatában. Az a jogkövetkezmény tehát, hogy a többes eljárásjogi jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban a jogutódok mindvégig részt vettek volna, nem eredményezheti, hogy a jogutódok több vagyoni elégtételre legyenek jogosultak, mint amely a jogelődjüket összesen megillette volna. Az ellenkező értelmezés ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, hogy az eljárás elhúzódásáért felelős bíróság fizetési kötelezettsége nem attól függ, hogy hány fél részére okozott sérelmet, hanem hogy a sérelmet szenvedett félnek hány jogutódja van. Ezért foglalta el az ítéltábla azt a jogi álláspontot, hogy ha a perben részt vett félnek több jogutódja van, akkor az egyes jogutódok a perbelépésük engedélyezéséig együttesen jogosultak arra a vagyoni elégtételre, amely a jogelődjüket összesen megillette volna, hiszen a jogutódlás nem eredményezheti a jogszabály szerint járó vagyoni elégtétel megsokszorozódását (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.149/2025/2., Pkf.I.20.301/2025/2., Pkf.I.20.313/2025/2., Pkf.IV.20.108/2026/2. számú végzések).

[16] E jogi álláspont nem ellentétes a kérelmező által felhívott kúriai döntéssel sem. A személyiségi jognak nem minősülő alapjogi jogsérelem miatt követelhető vagyoni elégtétel ugyanis nem kötődik a sérelmet elszenvedett személyéhez, mert nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely e követelés esetében kizárná az élők közötti és a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlást. Erre tekintettel az eljárás észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő alapjog sérelme esetén járó vagyoni elégtételre nem alkalmazhatóak azok a kúriai eseti döntések, amelyek a személyiségi jogokkal kapcsolatos eljárási jogutódlással foglalkoznak, hiszen ez utóbbi jogok esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:54. §-ának (1) bekezdése kifejezetten kizárja mind az élők közötti, mind pedig a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlást.

[17] Az ítéltábla többes jogutódlással kapcsolatos jogi álláspontja nem sérti az EJEK gyakorlatát sem. Épp ellenkezőleg: a Pevtv. szabályozását és az ítéltábla kialakított gyakorlatát az EJEK a Szaxon kontra Magyarország ügyben (no.54421/21.) kellően hatékonynak találta. Abból pedig, hogy az EJEK egyes ügyekben milyen mértékű jóvátételt ítélt meg, szintén nem lehet arra következtetni, hogy az ítéltábla által elfogadott jogértelmezés nem biztosít hatékony jogorvoslatot az eljárások észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő alapjog sérelme esetén. Az EJEK által megítélt igazságos elégtétel összegére ugyanis nincs részletes, a kártérítés mértékét előre is konkrétan meghatározhatóvá, kiszámíthatóvá tévő szabályozás, így az eltér az EJEK által hatékonynak minősített Pevtv. és Korm. rendelet szabályaitól. Olyan következtetést tehát egyetlen EJEK határozatból sem lehet levonni, hogy sértené a hatékony jogorvoslatához fűződő jogot az a jogértelmezés, amely megtiltja, hogy a jogelődöt megillető 400 Ft/nap vagyoni elégtétel mértékét a többes jogutódok megtöbbszörözzhessék.

[18] Az ítéltábla gyakorlata a fellebbezésben hivatkozott alkotmánybíróági határozattal sem ellentétes, mert abban az Alkotmánybíróóság a tisztességes eljárás követelményét és ezzel kapcsolatban a bíróságokra irányadó értelmezési követelményeket elemezte, de nem érintette a jogutódlás kérdéskörét.

[19] Az ítéltábla ezért helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Pp. 389. §-a szerint alkalmazandó 383. § (2) bekezdése alapján.

[20] A másodfokú eljárásban pernyertes kérelmezett nem számított fel másodfokú eljárási költséget, ezért az ítéltáblának arról nem kellett rendelkeznie.

[21] A kérelmező a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a fellebbezésében vitatott érték alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 47. §-ának (1) bekezdése szerint számított 45 378 Ft feljegyzett fellebbezési illetéket. Az ennek megfizetésére vonatkozó rendelkezés az Itv. 78. §-ának (4) bekezdésén, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdésein alapul.

[22] Debrecen, 2026. április 7.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró